



VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA  
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Možnosti černé turistiky v cestovním ruchu

Possibilities of Black Tourism

Student:

Martina Matušů

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Martina Janásová

Ostrava 2010

## Zadání bakalářské práce

Student: **Martina Matušů**  
Studijní program: B6208 Ekonomika a management  
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu  
Specializace: 02 Ekonomika cestovního ruchu  
Téma: **Možnosti černé turistiky v cestovním ruchu**  
**Possibilities of Black Tourism**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Metodika zpracování a cíl práce
  3. Teoretický vstup do problematiky
  4. Vymezení a charakteristika černé turistiky
  5. Návrh vlastního zájezdu
  6. Závěr a doporučení
- Seznam použité literatury  
Seznam zkratek  
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce  
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- ADLER, H. G. *Terezín 1941 – 1945: Tvář nuceného společenství*. Přel. L. Šedová. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2003. 363 s. ISBN 80-86598-29-2.  
HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3.  
REES, L. *Osvětím*. Přel. Z. Kufnerová, J. Jebáčková. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, 2005. 320 s. ISBN 80-242-1401-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Janásová**

Datum zadání: 20.11.2009  
Datum odevzdání: 07.05.2010

  
prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc.  
vedoucí katedry



  
prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová  
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci na téma „Možnosti černé turistiky v cestovním ruchu“, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Uherském Hradišti dne 7. května 2010

.....

Martina Matušů

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce Ing. Martině Janásové, za odborné vedení, vstřícný přístup, cenné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

## OBSAH

<b>1</b>	<b>ÚVOD .....</b>	<b>7</b>
<b>2</b>	<b>METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍL PRÁCE .....</b>	<b>8</b>
<b>3</b>	<b>CESTOVNÍ RUCH – TURISTIKA A SLUŽBY .....</b>	<b>9</b>
3.1	VÝVOJ CESTOVNÍHO RUCHU .....	9
3.2	CESTOVNÍ RUCH JAKO SYSTÉM .....	10
3.3	TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU .....	11
3.3.1	Druhy cestovního ruchu .....	11
3.3.2	Formy cestovního ruchu .....	13
3.4	TURISTIKA .....	13
3.4.1	Dělení turistiky .....	14
3.4.2	Typologie turistů .....	14
3.5	ZÁJEZD .....	15
3.5.1	Druhy zájezdů .....	15
3.6	UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ SLUŽBY .....	16
3.6.1	Ubytování .....	16
3.6.2	Stravování .....	17
<b>4</b>	<b>ČERNÁ TURISTIKA .....</b>	<b>18</b>
4.1	TEMNÍ TURISTÉ .....	18
4.2	HISTORIE ČERNÉ TURISTIKY .....	19
4.3	„DARK“ TURISMUS V EVROPĚ A VE SVĚTĚ .....	19
4.4	DARK TOURISM V ČR .....	20
4.5	TEREZÍN – NEJTEMNĚJŠÍ TURISTICKÝ CÍL U NÁS .....	23
<b>5</b>	<b>ZÁJEZD DO OSVĚTIMI A KRAKOVA .....</b>	<b>24</b>
5.1	SLUŽBY V RÁMCI ZÁJEZDU .....	24
5.1.1	Doprava .....	24
5.1.2	Ubytování .....	25
5.1.3	Stravování .....	25
5.1.4	Pojištění .....	26
5.2	PROGRAM ZÁJEZDU .....	26
5.2.1	Itinerář .....	28
5.2.2	Navštívená místa .....	28
5.3	KALKULACE .....	32
5.4	NÁVRH PROPAGAČNÍHO LETÁKU PRO CESTOVNÍ KANCELÁŘ .....	35
<b>6</b>	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>36</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY .....</b>	<b>37</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK .....</b>	<b>40</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK .....</b>	<b>41</b>
	<b>SEZNAM PŘÍLOH .....</b>	<b>43</b>

# 1 ÚVOD

Téma bakalářské práce „Možnosti černé turistiky v cestovním ruchu“ jsem si vybrala především proto, jelikož se domnívám, že by se měla zachovat vzpomínka na oběti černé turistiky. Lidé si rádi připomínají historicky zajímavá místa spojená s násilím a utrpením, která se postupně renovují a získávají tím na oblibě návštěvníků. V rámci domácího cestovního ruchu jsou místa černé turistiky navštěvována mimo jiné i žáky základních a středních škol. Dochází tak k růstu vzdělání a poznání naší historie, což mohou ocenit rodiče i prarodiče.

V teoretické části mé bakalářské práce se zaměřím na zmapování míst černé turistiky jak u nás, tak v zahraničí. V praktické části pak vytvořím poznávací zájezd. Hlavním záměrem bude navštívit bývalý koncentrační tábor v Osvětimi. Dalším bodem programu bude návštěva nedalekého Krakova, který nabízí také mnoho atraktivit cestovního ruchu. Tuto destinaci jsem vybrala zejména proto, že jsem ji navštívila a velmi mě zaujala. Myslím si, že podívat se do Osvětimi a blízké Březinky by měl povinně každý, aby na vlastní oči viděl, co bylo nacisty páčáno nevinným lidem. Teprve zde si člověk uvědomí, jakou cenu má život a jak malicherné jsou některé naše problémy.

## **2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍL PRÁCE**

Při zpracování bakalářské práce jsem vycházela jak z knižních, tak internetových zdrojů. Informace o ubytování v Krakově jsou převzaty z polských webových stránek, o stravování ze stránek anglických. V aplikační části práce jsem uplatnila jazykový překlad a adekvátní formulaci do češtiny.

Vstupní informace využitě v kalkulaci zájezdu byly čerpány na základě individuálního rozhovoru se soukromým dopravcem a ve spolupráci s CK Veligradtour.

Cílem bakalářské práce je seznámení s problematikou černé turistiky a návrh vlastního zahraničního dvoudenního poznávacího zájezdu autobusem do Osvětimi a Krakova, včetně zpracování kalkulace a propagačního materiálu jako zajímavou nabídku místním cestovním kancelářím, kterou se mohou inspirovat při změně své nabídky.



### 3 CESTOVNÍ RUCH – TURISTIKA A SLUŽBY

„**Cestovní ruch** je významný společensko-ekonomický fenomén.“ [2, str. 9]

„Racionálním pojetím je vymezení cestovního ruchu jako souboru činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestováním a pobytem osob mimo místa trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase za účelem odpočinku, poznávání, zdraví, rozptýlení a zábavy, kulturního a sportovního vyžití, služebních cest a získání komplexního zážitku.“ [2, str. 12]

#### 3.1 Vývoj cestovního ruchu

První dochované popisy zemí a cest pocházejí od **Herodota**. Důležitá je i Peutingerova mapa cest a první cestovní průvodci řeckých pamětihodností od Pausánie. První doložené popisy cest jsou z roku 480 - 425 př. n. l., v nichž řecký dějepisec popisuje cesty v oblasti Středozemního moře. Z doby panování římského císaře Diokleciána se zachoval i informátor o suchozemských a vodních cestách – Iteneratium, což byl jakýsi první itinerář.

**Ve středověku** bylo cestování součástí životního stylu šlechty, později i bohatých měšťanů a kupců. Cestování se stalo přípravou na budoucí povolání nebo službu. Vznikaly kvalitní mapy, významné cestopisy s představou o kulatosti Země především z období nejvýznamnějších námořních objevů.

**Ve 13. století** se začaly konat objevitelské cesty do zámoří, např. do Číny nebo Indonésie. Nejznámější byla cesta benátského kupce Marca Pola (1254 - 1324), který své poznatky zachytil v knize Milion.

**V období 15. století** došlo k významným zámořským objevům. K těm patří výpravy Portugalců – v roce 1471 překročili rovník, v letech 1486 - 1487 byl obeplut Mys dobré naděje a Španělů – v roce 1492 objevil Kryštof Kolumbus Ameriku, v letech 1519 - 1522 byla uskutečněna první cesta kolem světa.

Rozvoj CR v **19. století** byl spjat s rozvojem společnosti, průmyslem a především s rozvojem dopravy.

Nejznámějším průkopníkem organizovaného cestovního ruchu a zakladatelem moderního cestovního ruchu byl Angličan **Thomas Cook** (1808 - 1892). Ten v roce 1841 uspořádal první výlet osobním vlakem, který se uskutečnil při příležitosti otevření železniční trati z Derby do Rugby, zúčastnilo se jej 570 osob. Je považován za zakladatele první moderní cestovní kanceláře. Organizoval různé zájezdy, např. k příležitostem návštěvy první mezinárodní průmyslové výstavy v Londýně, Světové výstavy v Paříži apod.

**Na přelomu 20. století** se začal formovat novodobý cestovní ruch. CR nabývá znaku masovosti a dynamiky. [2]

### 3.2 Cestovní ruch jako systém

Cestovní ruch je otevřený a dynamický systém, který tvoří dva podsystemy: **subjekt cestovního ruchu a objekt cestovního ruchu** včetně vzájemných vazeb.

**Subjektem cestovního ruchu** je každý, kdo uspokojuje svoje potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování a pobytu mimo místo trvalého bydliště a obvykle ve volném čase. Je nositelem poptávky a spotřebitelem produktu CR.

#### **Rozlišujeme:**

- *stálý obyvatel*: v *domácím CR* je to osoba, která žije alespoň šest po sobě následujících měsíců v jiném místě před příchodem do jiného místa na kratší dobu než šest měsíců. V *zahraničním CR* je to osoba, která žije v zemi alespoň jeden rok před příchodem do jiné země na kratší dobu než jeden rok,

- *návštěvník*: v *domácím CR* je to osoba, která cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než šest měsíců. V *zahraničním CR* cestuje do jiné země na dobu nepřesahující jeden rok s tím, že hlavní účel cesty je v obou případech jiný než výkon výdělečné činnosti,

- *turista*: je to osoba, která v *domácím i zahraničním CR* splňuje kritéria návštěvníka. Účast turisty na CR je spojena minimálně s jedním přenocováním. Z hlediska délky pobytu se rozlišuje: *turista na dovolené* – pobývá na daném místě více než určený počet nocí nebo dní (např. v ČR 4 - 5 nocí) a *krátkodobě pobývající turista* – cestuje na dobu nepřekračující určený počet nocí nebo dní, ale zahrnuje pobyt alespoň s jedním přenocováním,

- *výletník*: je návštěvník, který necestuje na kratší dobu než 24 hodin s tím, že přenocuje v navštíveném místě.

**Objektem cestovního ruchu** je všechno, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu, např. příroda, kultura, hospodářství. Objekt CR je nositelem nabídky. [2]

### 3.3 Typologie cestovního ruchu

#### 3.3.1 Druhy cestovního ruchu

Z hlediska motivace účasti na cestovním ruchu hovoříme o rekreačním, sportovním a dobrodružném, mysliveckém a rybářském, kulturním a náboženském, lázeňském a zdravotním, obchodním, kongresovém a stimulačním cestovním ruchu.

a) *rekreační CR*: druh CR, pro který je charakteristický pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Jeho součástí je *tematický CR*, který je zaměřený na uspokojování specifických odborných a rekreačních potřeb.

b) *sportovní CR*: pobyt ve vhodném přírodním prostředí, s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které předpokládají fyzickou kondici (např. turistika – pěší, horská, vodní, cykloturistika nebo mototuristika).

c) *dobrodružný CR*: součástí sportovního CR jako výsledek touhy po neznámém, po objevování, s cílem zažít nějaké dobrodružství s jistou mírou kontrolovaného rizika.

d) *myslivecký CR*: jeho účastníci jsou motivováni možnostmi lovu zvěře a ptáků. Jeho součástí je *rybářský CR* spojený s chytáním ryb na udici nebo s potápěním v řekách, jezerech, přehradách, rybnících a mořích.

e) *kulturní CR*: v praxi má podobu návštěv muzeí, galerií, výstav, hudebních, divadelních a filmových festivalů apod.

f) *náboženský CR (poutní CR)*: jeho nejčastějším projevem jsou poutě na poutnická místa.

g) *lázeňský CR*: představuje zdravotně-preventivní a léčebné činnosti pod odborným zdravotnickým dohledem ve volném čase.

h) *zdravotní CR*: je reakcí na růst zdravotního uvědomění lidí a jejich snahy preventivně ovlivňovat své zdraví před negativními důsledky vysokého životního tempa a současného způsobu života.

i) *kongresový CR*: předmětem je organizování kongresů, konferencí, symposií, seminářů, výstav a veletrhů.

j) *obchodní CR*: souhrn aktivit cestujících spojených s profesí uskutečňujících se mimo místo trvalého bydliště.

k) *stimulační CR*: cestování s cílem stimulovat zaměstnance k vyšší motivaci pracovního výkonu. [2]

### 3.3.2 Formy cestovního ruchu

Cestovní ruch dělíme **podle různých hledisek**:

1. *z geografického hlediska* – domácí, zahraniční (aktivní, pasivní), mezinárodní, vnitřní, národní a regionální CR,
2. *podle počtu účastníků* – individuální, skupinový, masový a ekologický CR,
3. *podle způsobu organizování* – individuální a organizovaný CR,
4. *podle věku účastníků* – dětí, mládežnický, rodinný a seniorský CR,
5. *podle délky účasti* – výletní, krátkodobý, dlouhodobý a víkendový CR,
6. *podle převažujícího místa pobytu* – městský, příměstský, venkovský, agroturistika, horský, vysokohorský a přímořský CR,
7. *podle ročního období* – sezonní, mimosezonní a celoroční CR,
8. *podle použitého dopravního prostředku* – motorizovaný, železniční, letecký a lodní CR,
9. *z hlediska dynamiky* – pobytový (statický) a putovní (dynamický) CR,
10. *ze sociologického hlediska* – návštěvy příbuzných a známých, sociální, komerční a etnický CR. [2]

### 3.4 Turistika

„Komplex činností spojených s aktivním pohybem a pobytem v přírodě. Za cíl má poznání přírodních a společenských poměrů ve zvolené oblasti, k čemuž využívá odborně technických znalostí a dovedností.“ [5, str. 275]

### 3.4.1 Dělení turistiky

Jednotlivé druhy turistiky rozlišujeme podle toho, jakým způsobem je provádíme. K nejznámějším druhům turistiky patří:

- agroturistika
- cykloturistika,
- horská turistika
- mototuristika
- pěší turistika
- **temná turistika**
- vodáctví, atd. [22]

### 3.4.2 Typologie turistů

Sociolog Cohen dělí turisty na čtyři typy:

*Organizovaný masový turista* – turista, který si kupuje dovolenou jako balíček služeb, volí některou populární destinaci, většinou jede společně se skupinou přátel a často tráví většinu dovolené v hotelu nebo jeho bezprostředním okolí.

*Individuální masový turista* – člověk, který si kupuje volnější balíček umožňující větší svobodu pohybu, například letecký zájezd kombinovaný s použitím pronajatého automobilu. Obvykle se drží vyjetých cest, ale příležitostně se pustí i do odvážnějších akcí.

*Turista – průzkumník* – plánuje své cesty sám, záměrně se vyhýbá kontaktům s jinými turisty a pokouší se seznamovat s místními obyvateli. Nicméně chce přitom mít určitou úroveň komfortu a bezpečnosti.

*Turista – tulák* – chce se stát součástí místní komunity, i když dočasně. Tento turista nemá žádný předem připravený itinerář a snaží se distancovat od jakékoli formy cestovního ruchu. [3]

### 3.5 Zájezd

„**Zájezd** (anglicky package tour) - předem sestavená kombinace alespoň dvou z následujících služeb, je-li prodávána nebo nabízená k prodeji za souhrnnou cenu a je-li služba poskytována po dobu přesahující 24 hodin, nebo když zahrnuje ubytování přes noc: doprava; ubytování; jiné služby cestovního ruchu, jež nejsou doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část zájezdu, nebo jejichž cena tvoří alespoň 20 % souhrnné ceny zájezdu.“ [9, str. 328]

#### 3.5.1 Druhy zájezdů

Rozdělení zájezdů **podle tématické náplně:**

- *rekreační zájezdy* – cílem je aktivní odpočinek, v pěkném místě ČR, kde účastníci obnoví a načerpají nové duševní i fyzické síly.
- *kulturně-poznávací zájezdy* – cílem těchto typů zájezdů je využít svou dovolenou k aktivnímu poznání atraktivních míst a oblastí ČR, případně k navštívení určitých kulturních akcí. Spadají sem především vícedenní putovní poznávací zájezdy, okružní nebo hvězdicové zájezdy.
- *sportovní a turistické zájezdy* – cílem je prožít aktivně dovolenou spojenou s rekreačním provozováním určitého sportu nebo turistiky.
- *zájezdy na výstavy a veletrhy* – zájezdy na veletrhy jsou organizovány hlavně pro odborníky a vážné zájemce o předváděné zboží nebo služby, případně pro kolektivy pracovníků z určitých podniků.
- *zvláštní tématické zájezdy* – jsou to zájezdy, které mohou být zaměřeny na výuku cizích jazyků, zvýšení fyzické kondice a rehabilitační cvičení především pro ženy, zájezdy s výukou tance, různých sportů, nebo i zájezdy s náboženskou a jinou tematikou.
- *incentivní a kongresová turistika* – cílem incentivních akcí je zvýšit zájem zaměstnance o firmu jiným způsobem než pouze zvyšováním platu.

- *lázeňské pobyty* – cílem je zlepšení či upevnění zdravotního stavu účastníků, jsou organizovány do míst s léčivými přírodními minerálními zdroji nebo do míst s mimořádně léčivými klimatickými podmínkami.
- *lovecké akce* – jedná se o zájezdy do loveckých revírů nebo oblastí s možností rybolovu. [6]

## 3.6 Ubytovací a stravovací služby

### 3.6.1 Ubytování

„Myšlenka poskytnout turistům nocleh je jednoduchá, ale způsobů, kterými se uskutečňuje, existuje nesčetné množství. Celé to množství různých typů ubytování se obvykle dělí na tři skupiny podle toho, zda poskytuje plné, částečné nebo vůbec žádné služby. Následující krátký seznam vybraných typů ubytovacích služeb v Evropě ilustruje jejich různorodost:

- rekreační střediska
- hotely
- motely
- penziony
- ubytovny pro mládež
- kluby a instituce
- ubytovací hostince
- výletní lodi a trajekty, plachetnice
- autobusy s lůžkovou úpravou
- lůžkové vlaky
- chaty, domky, vily, ...“ [3, str. 281]



### 3.6.2 Stravování

„Stravování je mohutné odvětví podnikání v celé Evropě a je rozhodujícím prvkem produktu mnoha evropských destinací cestovního ruchu. Hlavní činností je příprava jídel, která se konzumují buď v zařízeních provozovatele stravovacích služeb, nebo doma u zákazníků. Produkt se skládá z hmotných prvků, jimiž jsou jídla a nápoje, a z nehmotných služeb. V tradičních stravovacích službách existuje mnoho subsektorů s velmi odlišnými vlastnostmi z hlediska marketingu:

- nezávislé restaurace ve vlastnictví jednotlivců X restaurace ve vlastnictví řetězců
- ústavní stravování, např. v nemocnicích a školách
- stravovací zařízení v hotelech a střediscích cestovního ruchu
- restaurace a bufety
- rychlá občerstvení
- stravovací služby s donáškou domů
- bary, hospody, taverny, kde se podává jídlo, ale hlavní činností je výčep nápojů
- stravování v sektoru dopravy, např. v letadlech, na trajektech, ve vlacích
- zábavní komplexy, které nabízejí stravování, např. noční kluby, kasina a divadla, ...“ [3, str. 351]

## 4 ČERNÁ TURISTIKA

**Dark Tourism** (také **Black Tourism**), v překladu **temný** nebo **černý turismus** přivádí návštěvníky na místa, kde se v minulosti – ať již dávno či poměrně nedávno – udála nějaká tragédie, neštěstí. Jedná se o oblasti spojené se smrtí či utrpením, jež mají zvláštní schopnost přitahovat davy turistů.

Někdy bývá používáno také spojení „**Grief Tourism**“ (grief = zármutek). Zájem o místa spojená s násilnou smrtí se nazývá „**Thanatourism**“ (z řeckého slova thanatos, personifikace smrti).

John Lennon, profesor glasgowské univerzity a spoluautor knihy “Dark Tourism – The attraction of death and disaster” míní, že lidskou motivaci je složité odhalit: “Je to směs úcty, voyerismu, a snad i vzrušení z toho, že se dostáváme tak blízko smrti.” [20]

### 4.1 Temní turisté

Častými objekty zájmu „dark“ turistů jsou hřbitovy, místa konfliktů, věznění, mučení, zabíjení, ale také místa postižená přírodními katastrofami. Tento typ turismu je produktem postmoderní doby, kdy se společnost odklání od masového turismu a spíše vyhledává nové destinace a autentické zážitky. Častým znakem je důraz na poznávání a vzdělávání se během cestování. [20]

Temná turistika fascinuje tisíce lidí. Milióny duší bloudí po pohřebištích světových genocid. Ale klidu se hned tak nedočkají. Ročně za nimi vyrážejí davy turistů, kteří si ve volném čase prohlízejí místa, budovy a výstavy spojené se smrtí. Fotí a užívají si zvláštních, ponurých pocitů. Říká se jim **temní turisté**. V mysli se jim honí desítky otázek. Jak se to mohlo stát? Může se to opakovat? Kdy?

Odborníci třídí temné turisty do kategorií: duchovní, ovlivněné vzděláním a ovlivněné zábavou, především hollywoodskými filmy. První skupina na místech tragédií hledá duševní naplnění, druhá si doplňuje vzdělání, třetí se baví. [11]

## 4.2 Historie černé turistiky

Profesor Lennon upozorňuje na to, že se nejedná o novodobý fenomén. V roce 1815 sledovala šlechta z uctivé vzdálenosti bitvu u Waterloo a jedno z bitevních polí z počátku americké občanské války bylo prodáno hned následující den po bitvě jako turistická atrakce.

Termín „dark tourism“ byl poprvé použit v roce 1996, kdy na rozšíření tohoto fenoménu upozornili britští vědci John Lennon a Malcolm Foley. [20]

## 4.3 „Dark“ turismus v Evropě a ve světě

Nejnavštěvovanější památkou v Evropě je dům rodiny Anny Frankové v Amsterdamu, která se v něm skrývala během nacistické okupace. Dalším místem je koncentrační tábor Osvětim v Polsku, který navštíví každým rokem kolem půl milionu turistů. Dostí populárním je také Ground Zero v New Yorku, jenž připomíná útok na World Trade Centre z 11. září 2001. [20]

<b>TEMNÁ ATRAKTIVITA</b>	<b>STÁT</b>
Muzeum Anne Frank	Nizozemsko
Auschwitz - Birkenau	Polsko
Hrad Bran	Rumunsko
Černobyl	Ukrajina
London Dungeon	Velká Británie
Ground Zero	USA
Arlingtonský hřbitov	USA
Pearl Harbour	USA (Havaj)
Památník Hiroshima	Japonsko
Vražedná pole	Kambodža

Tab. 4.1 – Nejznámější místa „dark“ turismu v Evropě a ve světě  
([http://www.czechtourism.cz/files/statistiky/clanky/21\\_07\\_08\\_dark\\_tourism.pdf](http://www.czechtourism.cz/files/statistiky/clanky/21_07_08_dark_tourism.pdf))

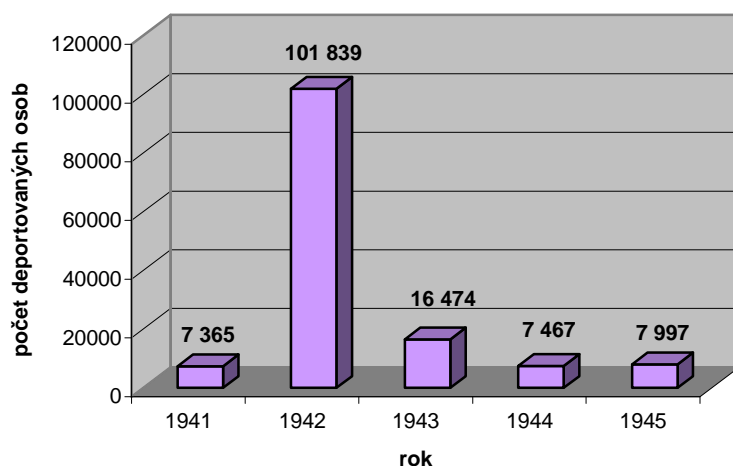
## 4.4 Dark Tourism v ČR

Vládní agentura CzechTourism vyhlásila na stránkách [www.kudyznudy.cz](http://www.kudyznudy.cz) anketu, která umožnila sestavení žebříčku **TOP 10 českých „temných“ turistických míst**:

- 1) Terezín
- 2) Lidice a Ležáky
- 3) Slavkovské bojiště
- 4) Kostel sv. Cyrila a Metoděje
- 5) Naučná stezka Jáchymovské peklo
- 6) Areál bojiště bitvy u Hradce Králové
- 7 – 8) Památník Vojna u Příbrami
- 7 – 8) Vyšehradský hřbitov – Slavín
- 9) Václavské náměstí v Praze
- 10) Zámek Velké Losiny

### Ad 1)

Městečko Terezín se v roce 1941 proměnilo v místo koncentrace tisíců především českých Židů. Ti odtud putovali dále do vyhlazovacího tábora v Osvětimi. V budově bývalé terezínské školy dnes sídlí Muzeum ghetta. Malá pevnost z konce 18. století fungovala ve válečných letech jako věznice pražského gestapa. Místo nacistické zvěle navštíví ročně kolem 300 tisíc návštěvníků.



Graf 4.1 – Počty deportovaných osob do Terezína v letech 1941 - 1945  
(vlastní zpracování) [1]

Graf udává, kolik bylo v době mezi 24. listopadem 1941 a 20. dubnem 1945 do Terezína deportováno osob. K deportovaným osobám jsou přičteny i děti, které se v Terezíně narodily. Z grafu lze vyčíst, že nejvíce osob bylo deportováno v roce 1942 díky nárůstu počtu osob z Československa (54 627 osob) a Německa (32 988 osob). Zbytek osob bylo násilně transportováno z Rakouska (13 922 osob), Lucemburska (213 osob), 11 osob bylo dopraveno gestapem a 78 dětí se v Terezíně roku 1942 narodilo.

#### **Ad 2)**

Lidice a Ležáky jsou vesnice vyhlazené nacisty za 2. světové války. Doplatily na přímou či jen domnělou souvislost s atentátem na říšského protektora Heydricha. Osud malé vesnice Lidice se naplnil 10. června 1942, muži byli zastřeleni, ženy odvečeny do koncentračního tábora a většina dětí zavražděna. Vesnice byla srovnána se zemí. Stejný osud postihl o 14 dní později i osadu Ležáky. [19]

„24. června 1942 nacistické jednotky obklíčily malou osadu Ležáky v chrudimském okrese. Každého, kdo chtěl vejít do osady, nacisté vpustili, avšak opustit ji nesměl nikdo.“ [8, str. 7]

#### **Ad 3)**

Slavkovské bojiště se stalo hromadným hrobem několika národností. V muzeu sousedícím s památníkem mohou návštěvníci shlédnout multimediální expozici „Bitva tří císařů. Slavkov/Austerlitz 1805“. V areálu památníku probíhá každoročně na přelomu listopadu a prosince pietní akt k uctění padlých jako vyvrcholení vzpomínkových akcí k výročí bitvy. Historické muzeum ve Slavkově navštíví ročně asi 55 tisíc lidí.

#### **Ad 4)**

Kostel sv. Cyrila a Metoděje v Praze posloužil jako úkryt parašutistům, kteří provedli v roce atentát na R. Heydricha. Příslušníci SS a Gestapa obklíčili kostel a 18. června 1942 brzy ráno došlo k boji. Nad přesilou Němců nemohlo 7 parašutistů zvítězit a tak po vyčerpání munice použili poslední náboj k ukončení vlastního života.

#### **Ad 5)**

Naučná stezka Jáchymovské peklo vede návštěvníky místy, kde v padesátých letech 20. století stály tábory a doly, v nichž za nelidských podmínek žili a dobývali uranovou rudu vězni komunistického režimu.

#### **Ad 6)**

Areál bojiště bitvy u Hradce Králové připomíná jednu z nejkrvavějších bitev 19. století. 3. července 1866 se zde střetla pruská a rakouská vojska. Severozápadně od Hradce Králové na vyvýšenině Chlum jsou rozmístěny více než čtyři stovky pomníků, hromadných pohřebišť i symbolických památníků.

#### **Ad 7 – 8)**

Památník Vojna u Příbrami a muzeum obětí komunismu stojí na místě bývalého zajateckého tábora z let 1947 - 1949. V období 1949 - 1951 zde byl tábor nucených prací a následně do roku 1961 vězeňské zařízení pro politické vězně komunistického režimu.

#### **Ad 7 – 8)**

Vyšehradský hřbitov – Slavín je častý cílem školních výletů, neboť je zde pohřbeno na 600 významných osobností – spisovatelů, vědců, básníků, výtvarných umělců, skladatelů, herců, lékařů, politiků a dalších. Hlavní cesta hřbitovem vede ke Slavínu, společné hrobce národních velikánů.

#### **Ad 9)**

Václavské náměstí v Praze si v roce 1969 vybrali studenti Jan Palach a po něm Jan Zajíc za místo své oběti ve jménu protestu proti okupaci Československa ruskými vojsky. Před Národním muzeem – přímo na místě, kde se Jan Palach upálil, je dnes památník. Přes dvě nízké kruhové mohyly, vystupující z reliéfu chodníku, je položen bronzový kříž se jmény obou studentů.

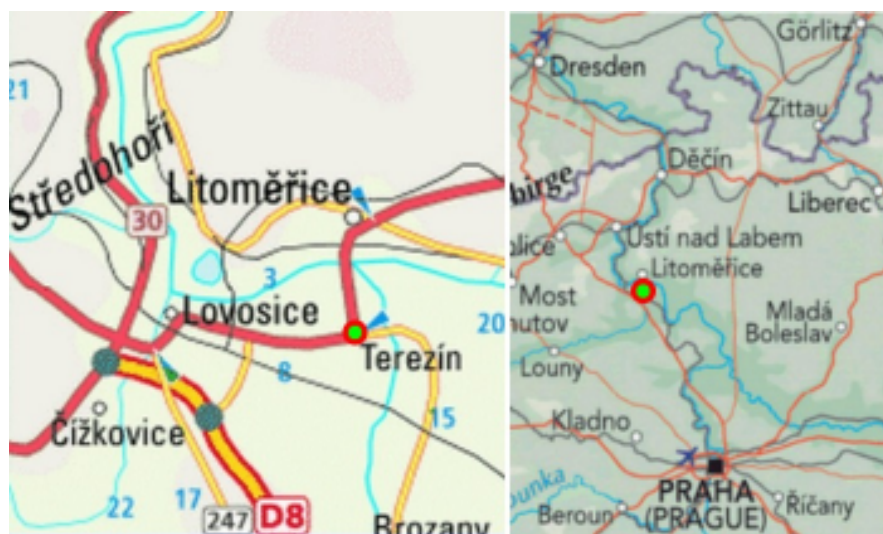
#### **Ad 10)**

Zámek Velké Losiny je smutně proslulý čarodějnickými procesy. Na konci 17. století zde působil inkvizitor Jindřich Boblig, povoláný ze Šumperka, který zde organizoval čarodějnické procesy, v jejichž důsledku bylo upáleno 56 lidí. [19]

## 4.5 Terezín – nejtemnější turistický cíl u nás

S velkým náskokem podle internetového hlasování zvítězil Památník Terezín, pro nějž hlasovalo 51 % účastníků. 12 % hlasujících uvedlo jako nejtemnější turistické místo památníky připomínající vyhlazení vesnic Lidice a Ležáky. V souboji o 3. místo nakonec zvítězilo Slavkovské bojiště. [19]

Další temná místa jsou zmíněna v předcházející podkapitole.



Obr. 4.1 – Mapa – Terezín  
(<http://www.deathcamps.org/reinhard/terezin.html>)

## **5 ZÁJEZD DO OSVĚTIMI A KRAKOVA**

V praktické části bakalářské práce navrhuji dvoudenní zahraniční poznávací zájezd. Jedná se o autobusový zájezd do Polska. Hlavním bodem programu bude návštěva koncentračního tábora v Osvětimi a blízké Březince, která se uskuteční druhý den. Zájemcům zde budou k dispozici plánky táborů (viz příloha č. 3 a 4).

První den se účastníci zájezdu seznámí s bývalým hlavním městem polského království, Krakovem. Během prohlídky královského hradu Wawel v Krakově jim bude připomenuta letecká katastrofa u ruského Smolenska ze dne 10. 4. 2010, při níž zahynul mimo jiné i polský prezidentský pár Lech Kaczyński a jeho manželka Maria, kteří byli o týden později na výše zmíněném hradě pochováni vedle polských králů a dalších pro dějiny země významných osobností.

Nutný počet účastníků pro realizaci zájezdu je 24 platících osob, které bude po oba dny doprovázet průvodce. Zájezd se uskuteční ve dnech 19. – 20. 6. 2010. Ubytování bude zajištěno v hotelu Optima v Krakově.

### **5.1 Služby v rámci zájezdu**

Zájezd do Polska zahrnuje dopravu luxusním autobusem, ubytování ve dvouhvězdičkovém hotelu, stravování v místě hotelu, základní balíček cestovního pojištění a služby odborného průvodce.

#### **5.1.1 Doprava**

Doprava bude zajištěna autobusem společnosti VENTO LINE s.r.o., která patří mezi přední autobusové dopravce v České republice. Konkrétně se pojedje autobusem značky Beulas, typu Gianino. Jedná se o autobus roku výroby 2007 s 30 místy. K výbavě autobusu patří: GPS navigace, klimatizace, monitor, DVD, CD, audio, mikrofon, lednice, minibar, kávovar, tónované dvojitá okna, pásy na všech sedadlech, pohodlné polohovací a posuvné sedačky. [21]



Délka trasy Uherské Hradiště => Krakov je 300,4 km. Cesta by měla trvat přibližně 3 hodiny 45 minut. Autobus bude skupinu stále doprovázet, parkovat bude před hotelem. Pokud se rozhodnete pro výlet do Osvětimi jako jednotlivec, můžete cestovat také vlakem či autem. Autem můžete jet buď přes Rybník nebo Bielsko-Bialu.

### **5.1.2 Ubytování**

Klienti budou ubytováni v hotelu Optima, asi 6,1 km na jih od centra Krakova. Hotel se nachází v klidné čtvrti a specializuje se na polské a mezinárodní organizované skupiny turistů. V hotelu je celkem 28 pokojů, z toho 9 jednolůžkových a 19 dvojlůžkových. Při obsazení pokoje pro dvě osoby pouze jednou osobou, hradí klient cenu celého pokoje. Součástí každého pokoje je vlastní sociální zařízení, stůl s židlemi, skříň, noční stolek, rychlovarná konvice, TV/SAT, radiobudík a bezdrátové internetové připojení. Pokoje jsou k dispozici od 13 hodin, je nutno je vyklidit do 11 hodin. Na recepci jsou k dispozici konvice, příbory, talířky, skleničky, deštníky. K zakoupení jsou vstupenky, mapy, telefonní karty a zubní pasty s kartáčky na zuby. Před a za hotelem se nachází 50 monitorovaných parkovacích bezplatných míst pro ubytované hosty. Hotel Optima se pyšní dvěma klimatizovanými konferenčními místnostmi pro 20 a 50 osob. Konají se zde různé druhy kurzů, semináře a konference. [14]

### **5.1.3 Stravování**

Stravovací služby jsou poskytovány v restauraci „Ratel“, která se nachází v budově hotelu. Restaurace nenáleží hotelu, ale jsou zde servírovány snídaně. Na webových stránkách jsou uvedeny ceny pokojů za noc, včetně snídaně. Obědy a večeře lze sjednat pouze na místě v restauraci, v případě větší skupinky jsou přijímány elektronické objednávky den před příjezdem. Na požádání vám zde zajistí catering. V hotelu se nachází kuchyňka a automat na teplé i studené nápoje. [18]

Počet večeří á la carte bude restauraci upřesněn podle konkrétního počtu přihlášených účastníků elektronicky den před konáním zájezdu (maximální počet 32 osob včetně průvodce a řidiče). Rozšířená snídaně je již započítána v ceně ubytování. Čas snídaně a večeře bude upřesněn v závislosti na programu.

### 5.1.4 Pojištění

Cestovní pojištění je určeno pro každého, kdo chce minimalizovat rizika vyplývající z nepříjemných událostí v tuzemsku nebo zahraničí. Pojistit lze jak jednotlivce, tak i celé rodiny či skupiny turistů a cestovatelů. [10]

V rámci ceny zájezdu jsou zákazníci individuálně pojištěni. Jedná se o základní balíček pojištění v ceně 20 Kč/osoba/den.



Obr. 5.1 – Krakov na mapě

(<http://cs.hotels.com/de1053546-am256/restaurace-hotely-krakow-polsko/>)

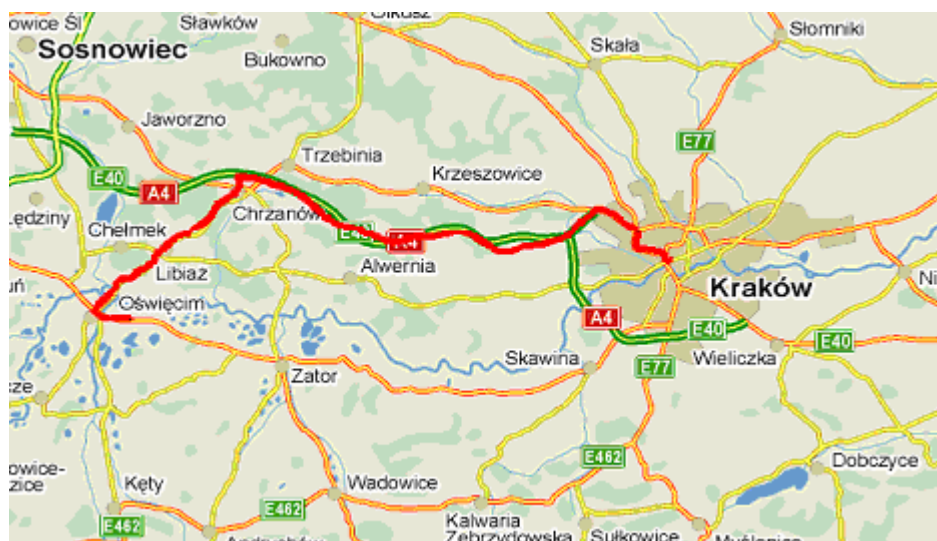
## 5.2 Program zájezdu

### 1. den: sobota 19. 6. 2010

Odjezd je plánován z Uherského Hradiště od čerpací stanice OMW u budovy ČSAD v 8 hodin. Předpokládaný příjezd do Krakova je v 11 hodin 45 minut. Poté bude následovat volný program s možností obědu. Účastníkům bude doporučena jedna z mnoha restaurací v Krakově. Sraz bude ve 13 hodin 15 minut na smluveném místě. Během odpoledne navštívíme pod vedením průvodce krakovskou Floriánskou bránu a Barbakán, na Hlavním rynku Sukienici, Mariánský kostel a Radniční věž, poté vyjdeme na Wawelský pahorek, kde si prohlédneme královský hrad a katedrálu a posledním navštíveným místem bude židovský hřbitov a synagoga v krakovské čtvrti Kazimierz. Prohlídka Krakova skončí přibližně v 18 hodin. Poté nastoupíme do autobusu, který nás odveze do hotelu, kde proběhne ubytování. Večeře bude v 19 hodin.

## 2. den: neděle 20. 6. 2010

Snídaně bude v době od 8 do 9 hodin. V 10 hodin proběhne odevzdání pokojů, poté se v 10 hodin 15 minut vydáme na cestu do Osvětimi. Předpokládaný příjezd do Osvětimi bude v 11 hodin 20 minut. Do 12 hodin bude osobní volno s možností obědu. Ve 12 hodin začne prohlídka základního tábora v Osvětimi, následně 3 km vzdáleného tábora Březinka – Birkenau. Prohlídka obou táborů bude trvat přibližně 4 hodiny 10 minut. V 16 hodin 30 minut se vydáme na cestu zpět domů. Předpokládaný návrat do Uherského Hradiště k čerpací stanici OMW je kolem 20. hodiny.



Obr. 5.2 – Trasa Krakov => Osvětim  
(<http://mapy.cz>)

### 5.2.1 Itinerář

Itinerář je přesný časový rozvrh zájezdu, který bere v úvahu výsledky topografické, chronologické a psychologické přípravy. [6]

DEN	NAJETÉ KM	PRŮB. KM	MÍSTO	DOBA		POZNÁMKA
				PŘÍJEZD	ODJEZD	
1.	300,4	300,4	Uherské Hradiště Krakov – centrum	11:45	8:00 18:00	11:45 - 13:15 – volný program, možnost obědu; poté odpolední prohlídka Krakova – viz program
	6,1	306,5	Krakov – hotel	18:10		ubytování v hotelu, 19:00 – večeře
2.			Krakov – hotel		10:15	8:00 - 9:00 – snídaně, 10:00 – odevzdání pokojů
	75,9	382,4	Osvětim (Auschwitz)	11:20	15:15	11:20 - 12:00 – osobní volno, možnost obědu; 12:00 - 15:10 – prohlídka areálu Auschwitz
	3	385,4	Osvětim (Birkenau)	15:20	16:30	15:25 - 16:25 – prohlídka areálu Birkenau
	241,7	<b>627,1</b>	Uherské Hradiště	20:00		

Tab. 5.1 – Itinerář  
(vlastní zpracování)

### 5.2.2 Navštívená místa

#### Krakov

Krakov (česky Krakov) leží v Malopolském vojvodství na jihu Polska. Je třetím největším polským městem hned po Varšavě a Lodzi. Krakov byl hlavním městem Polska až do roku 1596. Od roku 1978 je zapsán na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. [23]



Obr. 5.3 – Centrum Krakova – trasa prohlídky  
(<http://dadzic.unas.cz/krakow.html>)

## Trasa prohlídky Krakova:

### 1. Floriánská brána a Barbakán

Barbakán je brána městského opevnění pocházející z 15. století. Válcová stavba se sedmi věžemi se nachází v parku Planty. Původně byla s hradbami spojená Floriánskou bránou. Dnes slouží jako turistická atrakce a místo pro výstavy. [17]

### 2. Hlavní rynek – Sukienice, Mariánský kostel, Radniční věž

Rynek Główny, neboli Hlavní náměstí, je třetím největším náměstím v Evropě. Všechny uličky centra Krakova směřují právě k němu. Kromě květinárek nabízejících květiny tu najdete Sukienici, což je obchod pocházející z 16. století. Dříve se tu prodávalo maso, zelenina a ovoce. Dnes se tu nachází stánky nabízející stříbrné a zlaté šperky s jantarem, suvenýry, dřeváky a kožešinové výrobky. Na Hlavním náměstí stojí také gotický kostel Panny Marie a Radniční věž Krakova. Věž měří 70 metrů a na vrchol vede 100 schodů. [23]

### 3. Wawelský pahorek

Hrad Wawel stojí na Wawelském pahorku tyčícím se nad řekou Vislou. Hrad byl postaven v 10. století a přestavován v 16. století. Wawel je především komplexem hradních budov, katedrály a královské zahrady. Katedrála vždy sloužila jako korunovační místo polských králů. [23]

### 4. Kazimierz

Kazimierz je bývalá židovská čtvrť Krakova, kde se nachází celá řada synagog. Leží jihovýchodně od Wawelu. V tomto bývalém ghettu najdeme i židovský hřbitov. Dojdeme tam za 15 minut z Hlavního náměstí. Točilo se zde několik scén z filmu Schindlerův seznam. [15]



Obr. 5.4 – Katedrála v Krakově  
([http://www.jaroska.cz/elearning/geografie/or\\_krak.html](http://www.jaroska.cz/elearning/geografie/or_krak.html))

### Osvětim – Auschwitz a Birkenau

Osvětim (německy Auschwitz), která byla největším koncentračním a vyhlazovacím táborem, byla založena roku 1940. První vězňové byli využíváni k otrocké práci. V roce 1941 byl vedle původního kmenového tábora postaven rozsáhlejší komplex – Osvětim II - Birkenau. Osvětim se stala jedním z táborů, kde probíhalo masové vyvražďování Židů. První plynová komora byla zřízena v Osvětimi I. Odhadem bylo v Osvětimi a Březince v letech 1941 až 1945 zmařeno 1,2 až 1,6 milionu lidských životů. [12]

Návštěvníci Auschwitzu i Birkenau nemusí u vstupu do areálu platit žádné vstupné. Vstup je zpoplatněn, když žádáte o průvodce s výkladem. V takovém případě se musíte objednat předem a vytvořit skupinku alespoň deseti návštěvníků.

Koncentrační tábor Auschwitz je poměrně malý, jsou zde natěsnány budovy s ubytovnými pro vězně a hlídky. Budovy tu byly zděné, několikapatrové, se sociálním zařízením, vodou a elektřinou. V Březince byly podmínky horší. Po prvních narychlo postavených zděných budovách se stavěly výlučně dřevěné kůlny. V roce 1942 vznikl třetí, menší tábor Auschwitz III – Monowitz poblíž obce Monowice. Téměř v každé zděné budově v Osvětimi najdete tématicky laděnou expozici: dokumenty a fotografie o okupaci Polska německou a sovětskou armádou, kupy bot a oblečení po zavražděných vězňích, dobově upravené interiéry včetně samotek a míst, kam táboroví dozorcí zavírali vězně za trest. V Březince jsou interiéry dost chudé: prázdné kavalce pro vězně nebo dlouhé řady suchých záchodů. Březinku lze označit za „nacistický masokombinát“. V roce 1944 dosáhla kapacita tábora neuvěřitelných 90 tisíc lidí. [16]

„Ze 1112 mužů, kteří nastoupili do vlaku v Compiègne, jich během pěti měsíců 1008 zemřelo. Předpokládá se, že jich jen asi dvacet válku přežilo, takže více než osmadvadesát procent z tohoto prvního transportu zahynulo v Osvětimi.“ [7, str. 125]



Obr. 5.5 – „Práce osvobozuje“ – nápis na bráně do koncentračního tábora Osvětim  
(<http://www.vitalia.cz/clanky/tip-na-vylet-koncentracni-tabor-osvetim/>)

### 5.3 Kalkulace

Riziko neobsazenosti je procentní podíl z plánovaného počtu účastníků. [4]

Plánovaný počet účastníků je 30, počet s 20 % rizikem neobsazení je:

$$x = \frac{20 \cdot 30}{100}$$

$$x = 6 \text{ účastníků}$$

$$20 \% \text{ riziko neobsazenosti } \dots 30 - 6 = \mathbf{24 \text{ účastníků}}$$

Cena nezohledňuje marži CK a je kalkulována na základě přímých a nepřímých nákladů:

#### A) **přímé náklady**

- ubytování
- stravování
- pojištění

#### B) **nepřímé náklady**

- doprava
- služby průvodce

#### **Ad A)**

**ubytování a stravování** – hotel Optima v Krakově nabízí ubytování převážně ve dvoulůžkových pokojích. V případě zájmu si lze připlatit za pokoj jednolůžkový. V ceně ubytování je zahrnuta snídaně. Účastníci na místě uhradí 18 zlotých (cca Kč 120,-) za večeři á la carte, nápoje nejsou zahrnuty v ceně.

<b>TYP POKOJE</b>	<b>CENA ZA NOC vč. snídaně/pokoj</b>	<b>CENA ZA NOC vč. snídaně /1osoba</b>
jednolůžkový	538 Kč	538 Kč
<b>dvoulůžkový</b>	<b>714 Kč</b>	<b>357 Kč</b>

Tab. 5.2 – Ceník ubytování a stravování  
(<http://www.staypoland.com/en/krakow/hotel/optima.html> + vlastní zpracování)

Jelikož se jedná o organizovanou skupinu, hotel poskytuje jedné osobě (řidiči) ubytování a stravu zdarma. Ubytování včetně stravy musím zaplatit průvodci.



**pojištění** – základní balíček pojištění zahrnuje pojištění léčebných výloh, úrazové pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu na zdraví a věci třetí osoby a pojištění storna zájezdu. Cena balíčku činí 20 Kč/osoba/den.

$$20 \cdot 2 = \mathbf{40 \text{ Kč/osoba/2 dny}}$$

**Ad B)**

**doprava** – na základě rozhovoru s dopravcem je kalkulace následující:

počet km x sazba 28 Kč/km ..... 627,1 x 28 = 17 558,8 ÷ **17 559 Kč**

počet hodin stání x sazba 150 Kč/hod. .... 11 x 150 = **1 650 Kč**

poplatky (mýtné, parkovné) ..... **500 Kč**

pojištění dopravce ..... **40 Kč**

**19 749 Kč**

+ 20 % DPH **3 950 Kč**

**23 699 Kč**

$$23\,699 \div 24 \div \mathbf{988 \text{ Kč/osoba}}$$

**služby průvodce** – odměna pro průvodce činí Kč 1 000,-/den

– ubytování, stravování a pojištění je v celkové výši Kč 698,-

$$2 \cdot 1\,000 = 2\,000 \text{ Kč/2 dny}$$

698 Kč

2 698 Kč

$$2\,698 \div 24 \div \mathbf{113 \text{ Kč/osoba}}$$

Tento zájezd je potenciální nabídkou existujícím CK na Uherskohradištsku.

V případě realizace CK, základní cena by byla navýšena o obchodní marži, eventuálně o 20 % DPH.

**Cena na osobu:**

ubytování se snídaní (příplatek za 1/1 Kč 181,-)	Kč 357,-
pojištění	Kč 40,-
doprava	Kč 988,-
průvodce	Kč 113,-
<b>CELKEM</b>	<b>Kč 1498,-</b>

Tab. 5.3 – Ceník služeb zájezdu na 1 osobu  
(vlastní zpracování)

**Vstupy:**

*Hrad Wawel* – cena vstupenky do reprezentační královské komnaty dle platného ceníku činí 17 zlotých/dospělá osoba a 10 zlotých/dítě, student.

*Katedrála na Wawelu* – vstup je zdarma, ale návštěva krypty, věže a klenotnice katedrály je zpoplatněna částkou 10 zlotých.

*Mariánský kostel* – dle platného ceníku stojí vstup do kostela s největším gotickým oltářem na světě 8 zlotých.

*Synagoga v Kazimierzi* – cena vstupenky do synagogy činí 10 zlotých. [13]

Vstupy v Krakově nejsou zahrnuty v ceně zájezdu.

## 5.4 Návrh propagačního letáku pro cestovní kancelář

# OSVĚTIM & KRAKOV

19. – 20. 6. 2010

cena 1498 Kč



### Program:

**1.** Odjezd v ranních hodinách, příjezd do Krakova, označovaného za srdce Polska. Osobní volno, poté návštěva Floriánské brány a Barbakánu, bývalé tržnice se suknem – Sukenice, gotického Mariánského kostela s vyřezávaným oltářem, poslech tradičního krakovského „hejnalů“ z radniční věže, vycházka na Wawelský pahorek, kde se nachází královský hrad a katedrála a poznání synagogy a židovského hřbitova v Kazimierzi. Vše za doprovodu průvodce. Ubytování v Krakově.

**2.** Přejezd do Osvětimi, cca 4 hodinová prohlídka areálu Auschwitz a Birkenau s průvodcem, návštěva autentických míst koncentračního tábora, příjezd ve večerních hodinách.

**Cena zahrnuje:** dopravu autobusem, ubytování v hotelu\*\* vč. snídaně, základní zdravotní pojištění, služby průvodce

**Cena nezahrnuje:** večeři ve výši 18 zlotých (platba na místě, cca Kč 120,-), vstupy v Krakově (cca 45 zlotých)

**Nástupní místo:** Uherské Hradiště  
(odjezd v 8 hod. od čerpací stanice OMW u budovy ČSAD)

## 6 ZÁVĚR

Z bakalářské práce lze vyvodit, že možnosti černé turistiky v cestovním ruchu jsou jak u nás, tak v zahraničí velmi rozmanité. Existuje mnoho míst, kam lidé rádi cestují díky již dávno či nedávno událým tragédiím a pohromám. Mezi objekty návštěv patří především hřbitovy, místa věznění, zabíjení, ale také místa přírodních katastrof. Na základě výzkumů jsou dohledávány historické prameny a záznamy o událostech spojených se smrtí či utrpením. Zvyšuje se zájem po muzejních místech a archivech.

Domnívám se, že i v budoucnu poroste poptávka po návštěvnosti těchto oblastí, jelikož turisté vyhledávají nové destinace a autentické zážitky.

Práce může sloužit jako podklad pro podnikatelský záměr nabídky potenciální CK, což však nebylo obsahem náplně této práce. Dílčím cílem mé bakalářské práce bylo navržení vlastního zájezdu. Cestovní kanceláře nabízejí především jednodenní zájezdy do Osvětimi s velmi brzkým ranním odjezdem, proto jsem se snažila odlišit a navrhla méně často nabízený dvoudenní poznávací zájezd do Osvětimi a Krakova. Sestavila jsem balíček služeb zajímavý pro rodiny s dětmi, školní skupiny, aktivní turisty i seniory.

Marketingový propagační materiál lze použít na různých frekventovaných nástěnných místech, včetně internetu nebo formou direct mailu do základních a středních škol. Věřím, že si programově pestrý zájezd najde své zájemce u různorodých segmentů trhu, čímž má práce splní svůj účel.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

### Odborná literatura

- [1] ADLER, H. G. Terezín 1941 – 1945 : Tvář nuceného společenství. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2003. 363 s. ISBN 80-86598-29-2.
- [2] HESKOVÁ, M. a kol. Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. 1.vyd. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
- [3] HORNER, Suzan; SWARBROOKE, John. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: Aplikovaný marketing služeb. Praha: Grada, 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9.
- [4] KUNEŠOVÁ, Eva; FARKOVÁ, Blanka. Technika zahraničních zájezdů. 2. vyd. Praha: Idea servis, 2004. 137 s. ISBN 80-85970-44-9.
- [5] LUDVÍK, M. aj. Malá encyklopedie turistiky. 1. vyd. Praha: Olympia, 1986. 346 s. ISBN neuvedeno.
- [6] ORIEŠKA, Ján. Technika služeb cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Idea servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-37-9.
- [7] REES, L. Osvětim. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, 2005. 320 s. ISBN 80-242-1401-6.
- [8] SCHILDBERGER, F. Ležáky. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1982. 104 s. ISBN neuvedeno.
- [9] ZELENKA, Josef; PÁSKOVÁ, Martina. Cestovní ruch – výkladový slovník. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s. ISBN 80-239-0152-4.

## Elektronické odkazy

[10] *Generali pojišťovna, a.s.* [online]. c2009 [cit. 2010-04-25]. Cestovní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.generali.cz/clanky/zahranicni-cestovni-pojisteni>>.

[11] HLOUŠKOVÁ, Lenka. *Novinky.cz* [online]. c2003 - 2010 [cit. 2010-02-18]. Cestování. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/cestovani/169023-temna-turistika-fascinuje-tisice-lidi.html>>.

[12] *Holocaust.cz* [online]. 2001; poslední změna 2003-07-15 [cit. 2010-02-18]. Tábory a ghetta. Dostupné z WWW: <<http://www.holocaust.cz/cz2/history/camps/auschwitz>>.

[13] *NetTravel.cz* [online]. c2003 - 2010 [cit. 2010-04-25]. Hotel. Dostupné z WWW: <<http://www.nettravel.cz/Polsko/Vice-destinaci/Hotel/Zajezd-Dovolena>>.

[14] *Optima : Noclegi w sercu Krakowa* [online]. c2006 - 2009 [cit. 2010-04-25]. Optima znaczy najlepsza. Dostupné z WWW: <<http://www.optima.krakow.pl/>>.

[15] PIETRASZOVÁ, Markéta. *Rady na cestu* [online]. c2009 [cit. 2010-04-25]. Polsko. Dostupné z WWW: <<http://www.radynacestu.cz/306-krakow>>.

[16] POTŮČEK, Jan. *Vitalia.cz : Váš průvodce zdravým životem* [online]. 2009-06-19 [cit. 2010-03-01]. Cestování. Dostupné z WWW: <<http://www.vitalia.cz/clanky/tip-na-vylet-koncentracni-tabor-osvetim/>>.

[17] PŠENICA, David. *Travel: Cracow* [online]. c2008 [cit. 2010-03-01]. Krakov / Kraków / Cracow (2008). Dostupné z WWW: <<http://dadzic.unas.cz/krakow.html>>.

[18] *StayPoland.com : Incoming Travel & Reservation Systems* [online]. c2003 [cit. 2010-04-25]. Krakov – hotel Optima. Dostupné z WWW: <<http://www.staypoland.com/en/krakow/hotel/optima.html>>.

[19] ŠINDELÁŘOVÁ, Lenka. *CzechTourism.com : oficiální turistická prezentace České republiky* [online]. 2008-07-21 [cit. 2010-02-18]. Trendy, zajímavosti a novinky. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.com/cze/cz/docs/press-centre/latest-news/trendy-a-zajimavosti/terezin-nejtemnejsim-turistickym-mistem-v-cesku.html>>.

[20] ŠINDELÁŘOVÁ, Lenka. *Czechtourism.cz* [online]. 2008-07-17 [cit. 2010-02-18]. Dark Tourism (temná turistika) [PDF]. Dostupné z WWW: <[http://www.czechtourism.cz/files/statistiky/clanky/21\\_07\\_08\\_dark\\_tourism.pdf](http://www.czechtourism.cz/files/statistiky/clanky/21_07_08_dark_tourism.pdf)>.

[21] *VENTO line : Autobusová doprava* [online]. c2009 [cit. 2010-04-25]. BEULAS GIANINO. Dostupné z WWW: <[http://www.vento.cz/Beulas\\_gianino.html](http://www.vento.cz/Beulas_gianino.html)>.

[22] *Wikipedia* [online]. c2002 – 2010; poslední změna 2010-03-23 [cit. 2010-04-25]. Turistika. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Turistika&dir=prev&action=history>>.

[23] ŽÁK, Přemysl. *Krakow : Průvodce po nejhezčím městě Polska*. [online]. c2008 [cit. 2010-03-01]. Krakow (Kraków i Krakov). Dostupné z WWW: <<http://krakow.cz/>>.

## **SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK**

CK	cestovní kancelář
CR	cestovní ruch
ČSAD	česká autobusová doprava
DPH	daň z přidané hodnoty
SS	Sovětský svaz
TV/SAT	televize/satelit
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization



## **SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK**

### **Obrázky:**

**Obr. 4.1** – Mapa – Terezín

**Obr. 5.1** – Krakov na mapě

**Obr. 5.2** – Trasa Krakov => Osvětim

**Obr. 5.3** – Centrum Krakova – trasa prohlídky

**Obr. 5.4** – Katedrála v Krakově

**Obr. 5.5** – „Práce osvobozuje“ – nápis na bráně do koncentračního tábora Osvětim

### **Grafy:**

**Graf 4.1** – Počty deportovaných osob do Terezína v letech 1941 – 1945

### **Tabulky:**

**Tab. 4.1** – Nejznámější místa „dark“ turismu v Evropě a ve světě

**Tab. 5.1** – Itinerář zájezdu

**Tab. 5.2** – Ceník ubytování a stravování

**Tab. 5.3** – Ceník služeb zájezdu na 1 osobu

## Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 7. května 2010

.....  
Martina Matušů

Adresa trvalého pobytu studenta:

Mojmírova 744, 686 03 Staré Město

## **SEZNAM PŘÍLOH**

**Příloha 1:** Autobus Beulas Gianino

**Příloha 2:** Hotel Optima

**Příloha 3:** Plán tábora Auschwitz I.

**Příloha 4:** Plán tábora Auschwitz II. – Birkenau

## Příloha 1: Autobus Beulas Gianino



**Obr. – Autobus Beulas Gianino**  
(<http://www.busportal.cz/modules.php?name=article&sid=3480>)

## Příloha 2: Hotel Optima



HOTEL OPTIMA



### Obr. – Hotel Optima

(<http://www.optima.krakow.pl/onas>)



jednolůžkový pokoj



dvoulůžkový pokoj



třilůžkový pokoj



vybavení pokoje



koupelna

### Obr. – Vzhled pokojů

(<http://www.optima.krakow.pl/pokoje>)



konferenční místnost I.

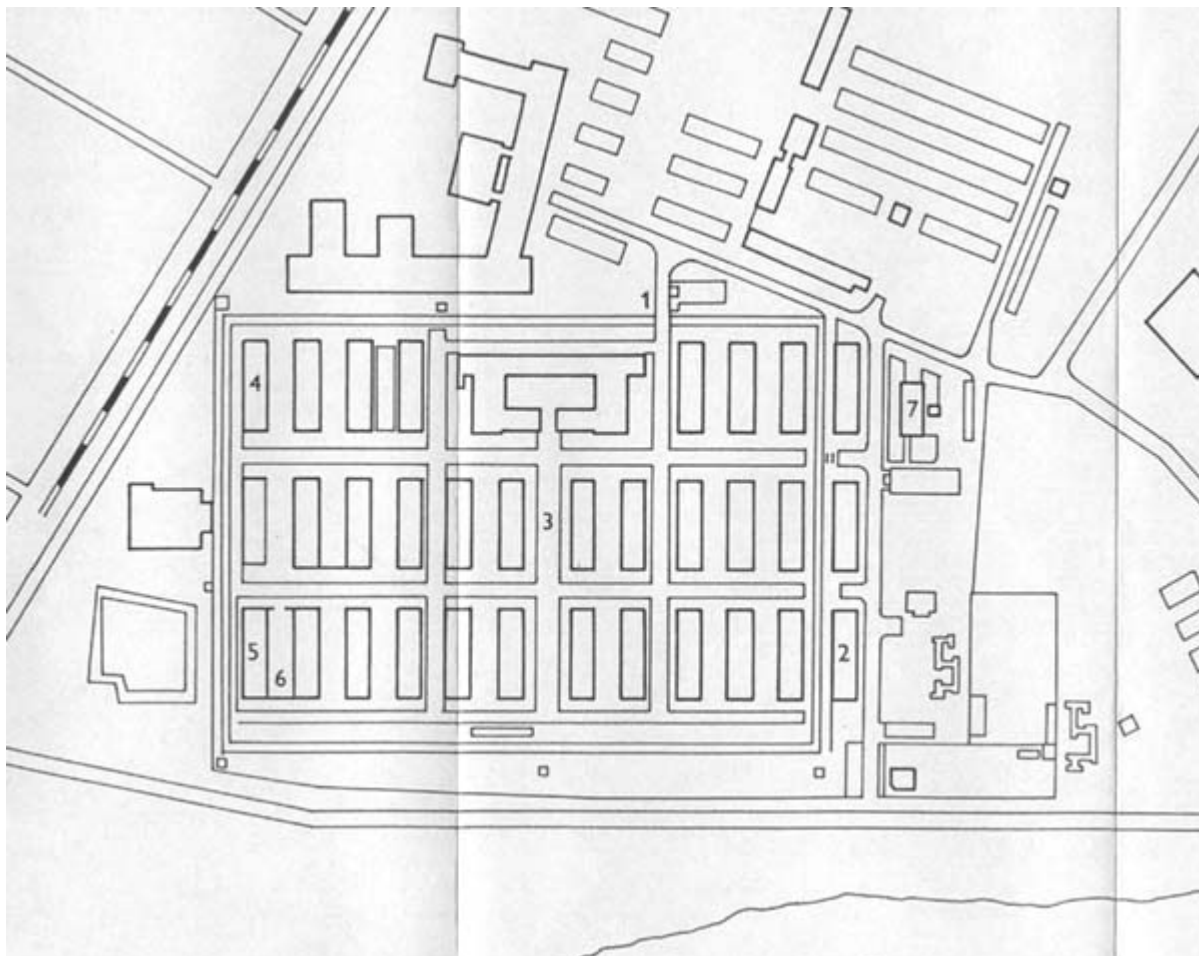


konferenční místnost II.

### Obr. – Konferenční místnosti

(<http://www.optima.krakow.pl/oferta>)

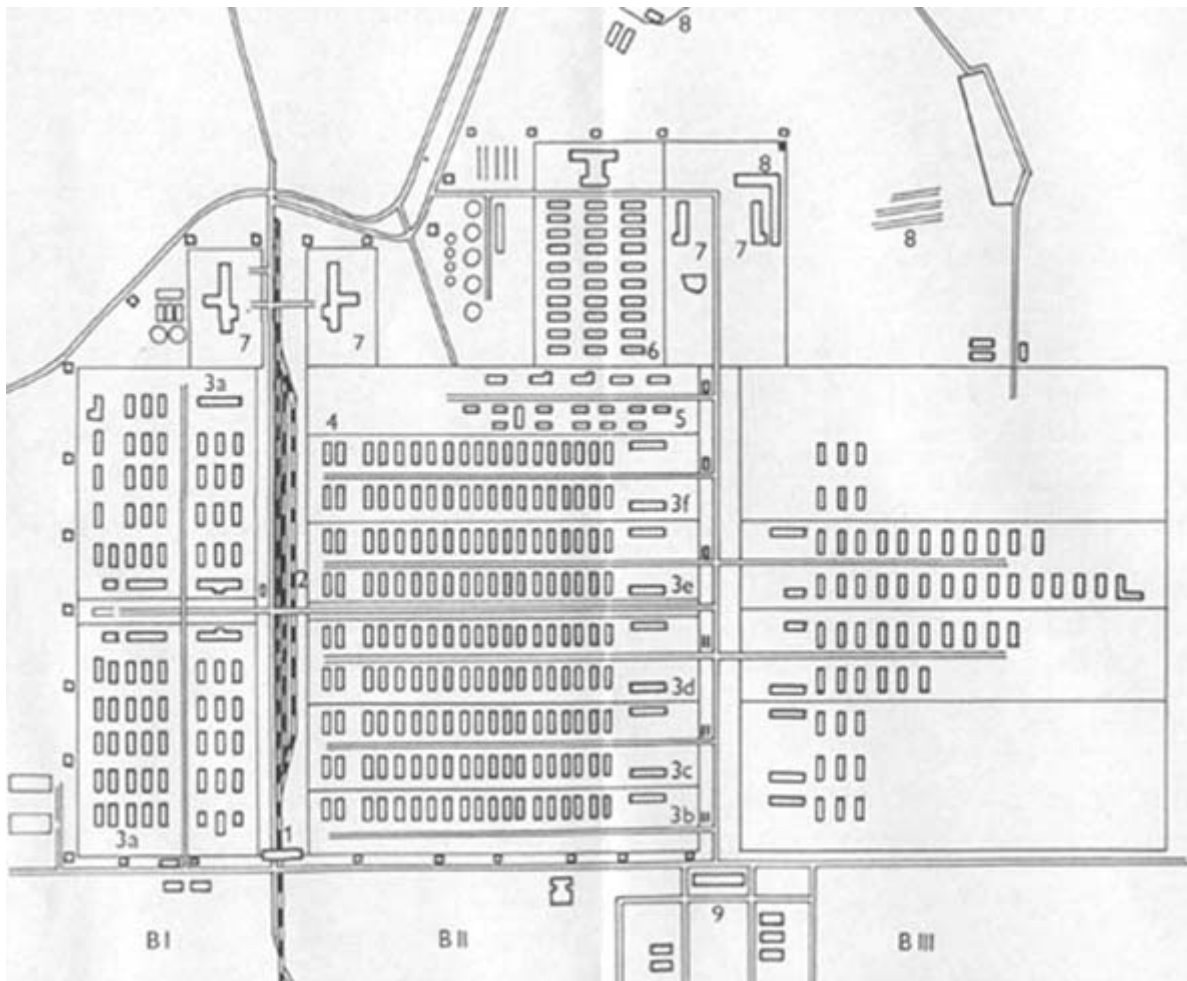
### Příloha 3: Plán táboru Auschwitz I.



- 1 – vstupní brána s nápisem „Arbeit macht Frei“
- 2 – velitelství
- 3 – baráky vězňů
- 4 – nemocnice
- 5 – vězeňský blok
- 6 – popraviště
- 7 – krematorium

**Obr. – Plán táboru Auschwitz I.**  
(<http://forum.valka.cz/viewtopic.php/t/19193>)

#### Příloha 4: Plán tábora Auschwitz II. – Birkenau



- 1 – vstupní brána
- 2 – rampa
- 3a – baráky vězňů – ženský tábor
- 3b – baráky vězňů – karanténa
- 3c – baráky vězňů – rodinný tábor
- 3d – baráky vězňů – maďarský tábor
- 3e – baráky vězňů – mužský tábor
- 3f – baráky vězňů – romský tábor
- 4 – latríny
- 5 – nemocnice
- 6 – sklady
- 7 – plynové komory a krematoria
- 8 – místa, kde byly mrtvolý spalovány na otevřeném ohni
- 9 – velitelství

**Obr. – Plán tábora Auschwitz II. – Birkenau**  
(<http://forum.valka.cz/viewtopic.php/t/19193>)